

Hans Henning Tersbøl

cand.phil.

Metodeovervejelser vedrørende studiet af magtstrukturer i lokalsamfund ¹⁾

De anvendte metoder.

Ved studier af magtstrukturen i lokalsamfund har man i det væsentlige anvendt to forskellige metoder,

1. reputationsmetoden
2. beslutningsmetoden.

Pioneren mht. reputationsmetoden var Floyd Hunter, hvis undersøgelse af Atalanta er blevet en klassiker. ²⁾ Det for reputationsmetoden konstituerende er, at der indskydes et filter i form af et informant- eller dommerpanel mellem samfundet og forskeren. De oplysninger, forskeren indhenter om samfundet, passerer altså gennem et antal personer med særligt lokalkendskab. Sådanne informanter eller dommere er oftest hentet fra forskellige organisationer og foreninger i byen.

Gennem informanterne søger man at få kendskab til, hvem der i særlig grad har magt i samfundet.

Beslutningsmetoden baserer ikke sine resultater på et mellemliggende led af informanter eller dommere, men bygger på, at forskeren med udgangspunkt i en række faktiske beslutningsprocesser i samfundet indhenter oplysninger hos aktørerne selv. Banebrydende for denne metodes anvendelse i lokalsamfundsstu-

1) Der blev i 1969-70 foretaget en undersøgelse af magtstrukturen i et dansk lokalsamfund. Denne undersøgelse udmundede i 4 specialeopgaver afleveret til Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet. De 4 opgaver omhandler hver sit aspekt af magtstrukturproblematikken. Nærværende artikel er et meget kortfattet sammendrag af en del af konklusionerne fra den opgave, der især omhandlede metodeproblemet. Øvrige opgaver omhandlede bl.a. rekrutteringen til kommunalbestyrelsen, beslutningsmetodens anvendelighed og interesseorganisationernes betydning.

2) Hunter, Floyd, Community Power Structure, Chapel Hill, N.C. 1953.

Hans Henning Tersbøl

cand.phil.

Metodeovervejelser vedrørende studiet af magtstrukturer i lokalsamfund ¹⁾

De anvendte metoder.

Ved studier af magtstrukturen i lokalsamfund har man i det væsentlige anvendt to forskellige metoder,

1. reputationsmetoden
2. beslutningsmetoden.

Pioneren mht. reputationsmetoden var Floyd Hunter, hvis undersøgelse af Atalanta er blevet en klassiker. ²⁾ Det for reputationsmetoden konstituerende er, at der indskydes et filter i form af et informant- eller dommerpanel mellem samfundet og forskeren. De oplysninger, forskeren indhenter om samfundet, passerer altså gennem et antal personer med særligt lokalkendskab. Sådanne informanter eller dommere er oftest hentet fra forskellige organisationer og foreninger i byen.

Gennem informanterne søger man at få kendskab til, hvem der i særlig grad har magt i samfundet.

Beslutningsmetoden baserer ikke sine resultater på et mellemliggende led af informanter eller dommere, men bygger på, at forskeren med udgangspunkt i en række faktiske beslutningsprocesser i samfundet indhenter oplysninger hos aktørerne selv. Banebrydende for denne metodes anvendelse i lokalsamfundsstu-

1) Der blev i 1969-70 foretaget en undersøgelse af magtstrukturen i et dansk lokalsamfund. Denne undersøgelse udmundede i 4 specialeopgaver afleveret til Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet. De 4 opgaver omhandler hver sit aspekt af magtstrukturproblematikken. Nærværende artikel er et meget kortfattet sammendrag af en del af konklusionerne fra den opgave, der især omhandlede metodeproblemet. Øvrige opgaver omhandlede bl.a. rekrutteringen til kommunalbestyrelsen, beslutningsmetodens anvendelighed og interesseorganisationernes betydning.

2) Hunter, Floyd, Community Power Structure, Chapel Hill, N.C. 1953.

dier var Robert A. Dahls undersøgelse i New Haven. 3)

Denne forskel i metoder afspejler en mere dybtgående divergens mellem forskerne, der er i realiteten tale om to forskellige "skoler".

Den ældste af disse skoler er reputationisterne, medens beslutningsproces-analytikerne kan ses som en retning fremkommet som en reaktion på den førstnævnte retning.

De to skoler benævnes ofte som elitister og pluralister, betegnelser der også vil blive brugt i nærværende sammenhæng.

Pluralisterne fremhævede i deres kritik af elitisterne, at deres resultater var uholdbare, idet deres konklusioner kunne afledes direkte af deres metode, og mente i stedet, at man med beslutningsmetoden havde fundet en metode, der ikke foregreb undersøgelsens konklusion.

Jeg skal i denne artikel søge at påvise, at begge de anvendte metoder er behæftede med sådanne "bias", at de i nogen grad foregriber konklusionen, således at elitisterne "favoriserer" identificeringen af en elitær magtstruktur, medens pluralisterne "favoriserer" identificeringen af en pluralistisk magtstruktur.

Materialet til undersøgelsen er indsamlet fra 35 analyser af i alt 50 lokalsamfund. Disse analyser er skematisk opstillet i tabel 1 og klassificeret efter en del variable, der både vedrører den anvendte metode og en del af undersøgelsesernes konklusioner.

3) Dahl, Robert A., Who Governs?, Yale 1961.

Tabel 1. 4)

	Reputationsmetode	Specifik reputationsmetode	Positionsmetode	Beslutningsmetode	Kombineret metode	Case Study metode	Elitar magtstruktur	Pluralistisk magtstruktur
1. Hunter, Regional City	X						X	
2. McKee, Loraine						X	X	
3. Agger, Valley City	X						X	
4. Olmstead, Red Wing	X						X	
5. Belknap og Smuckler Community A	X						X	
6. Fanelli, Bakerville	X						X	
7. Hunter, Salem	X						X	
8. Pellegrin og Coates, Bigtown						X		X
9. Gore og Peabody, Seattle						X		X
10. Miller, Pacific City	X						X	
----- " English City	X							X
11. Schulze, Cibola		X (X)					X	
12. Vidich og Bensman, Springdale						X	X	
13. Form og D'Antonio El Paso	X						X	
----- C. Juarez	X						X	
14. Abu-Laban, Chehalia	X						X	
15. Freeman, Syracuse	X		X		X			X

4) En fortegnelse over de originale værker, hvorpå klassificeringen bygger findes bagest i artiklen under betegnelsen: Litteraturliste til tabel 1.

	Reputationsmetode	Specifik reputationsmetode	Positionsmetode	Beslutningsmetode	Kombineret metode	Case Study metode	Elitær magtstruktur	Pluralistisk magtstruktur
16. Klapp og Padgett, Tia Juana	X							X
17. Smith, Northville	X	(X)					X	
18. Barth, Sanford	X						X	
" Amory	X						X	
Barth, Algona	X						X	
" Gretna	X						X	
" Milton	X							X
" Norwood	X							X
19. Dahl, New Haven		(X)	X					X
20. Martin, Syracuse				X				X
21. Scoble, Bennington		X					X	
22. Sofen, Miami						X		X
23. Booth og Adrian, Community A	X						X	
24. Clain og Highsaw, Dixie City				X				X
25. Stone, Service City						X		X
26. Belknap og Steinle, Watertown	X						X	
Centralia	X						X	
27. Bonjean, Burlington	X						X	

	Reputationsmetode	Specifik reputationsmetode	Positionsmetode	Beslutningsmetode	Kombineret metode	Case Study metode	Elitær magtstruktur	Pluralistisk magtstruktur
28. Miller, Cerebrille	X							X
29. Thometz, Dallas	X	(X)					X	
30. Agger m.fl. Farmdale		(X)			X		X	
" " Oretown		(X)			X			X
" "Petropolis		(X)			X			X
" "Metroville		(X)			X		X	
31. Clelland og Form Wheelsburg	X		(X)				X	
32. Jennings, Atlanta	X				X			X
33. Kimbrough, Midway County	X		(X)		X		X	
" River County	X							X
" Beach County	X						X	
"Southern County	X						X	
34. Presthus, Edgewood	X				X			X
" Riverview	X				X		X	
35. Wildawsky, Oberlin	X				X		X	

De første seks variable vedrører undersøgelsesmetode.

Reputationsmetoden og beslutningsmetoden er kort omtalt. Den specifikke reputationsmetode er kort omtalt i nærværende artikel. Positionsmetoden bygger på, at man kan udpege en del positioner, der er basis for stor magt i samfundet. De tre første metoder er elitistiske metoder (i tabel 2 omtalt som metode I)

De tre næste metoder er pluralistiske metoder (i tabel 2 omtalt som metode II). Den kombinerede metode indeholder i alle tilfælde beslutningsmetoden, hvorfor dette ikke er markeret i tabellen; derudover er der anvendt mindst en af de elitistiske metoder, hvilket fremgår af tabellen. Case Study metoden er en residualkategori, der af grunde, det vil føre for vidt at komme ind på, utvivlsomt må klassificeres som en pluralistisk metode.

De to sidste kolonner angiver hvilken magtstruktur, der er identificeret i den pågældende studie. Det er generelt analytikerens bedømmelse, der ligger til grund for indplaceringen.

En elitær magtstruktur er således betegnelsen for magtstrukturen i et samfund, der domineres af en elite, dvs. en del ledere der har en vis integration.

En pluralistisk magtstruktur er betegnelsen for magtstrukturen i et samfund, der ikke domineres af en elite.

Før jeg omtaler de to metoders forskellige egenskaber, er det nødvendigt kort at referere de to skolers forskellige udgangspunkter.

Elitisternes udgangspunkt er et axiom om, at samfundets magtstruktur i høj grad er afhængig af samfundets sociale struktur, hvorfor de, som udgangspunkt for en "måling" af magtfordelingen, interesserer sig for fordelingen af ressourcer. Magt er således i høj grad noget, der besides, og som i en given situation kan udnyttes.

Pluralisternes udgangspunkt er, hvad Dahl har kaldt det "polyarkiske demokrati". Hermed menes, at magten i samfundet er delt op i en række vertikale strukturer, således at forskellige personer har magt inden for forskellige områder af

samfundslivet. I overensstemmelse hermed betragtes magt som en relation mellem personer, således at magt observeres ved at betragte samspillet mellem de involverede personer. Et sådant samspil kan iagttages i tilknytning til konkrete beslutninger.

Allerede i de to skolers udgangspunkt ligger således en tendens til at "favorisere" hver sin magtstruktur.

Ved at koncentrere sig om ressourcfordelingen, der i meget stor udstrækning netop er karakteriseret ved en ulige fordeling, forekommer det således rimeligt at antage, at elitisterne alt andet lige favoriserer en elitær magtstruktur, medens det omvendt ved at koncentrere sig om en eller flere aktuelle beslutninger forekommer rimeligt at antage, at en ret stor del af indbyggerne har taget del i sådanne beslutninger, og at forskellige personer er involveret i forskellige arter af beslutninger.

Forskellige træk ved de to metoder fremmer disse tendenser. Pluralisterne fremhæver således følgende træk ved elitisternes metode (reputationsmetoden):

1. Elitisternes metode er selvopfyldende.
2. Elitisterne sammenblander potentiel magt og aktuel magtudøvelse.
3. Elitisterne hævder implicit, at magt er generel.
4. Elitisterne sammenblander reputation for magt og aktuel magt.

Hertil kommer yderligere en del kritik af mere teknisk art, som pladsen her ikke tillader at behandle.

Kritikken af elitisterne

1. Elitisternes metode er selvopfyldende.

Denne kritik fremføres navnlig af Polsby.⁵⁾ Hans argumentation herfor er ingenlunde uangribelig. Pladsen her

5) Polsby, Nelson W., Community Power and Political Theory. New Haven 1963. Se især ss. 7-10.

tillader mig dog ikke at komme nærmere ind på mere teoretiske overvejelser. Dette er dog heller ikke nødvendigt for at tilbagevise det væsentlige i denne kritik.

En ordret fortolkning af Polsbys kritik skulle betyde, at elitisterne altid, eller i hvert fald næsten altid, finder en elitær magtstruktur. Dette er imidlertid ikke tilfældet.

Af de medtagne analyser er 31 foretaget med en elitistisk metode. I 6 af disse tilfælde konkluderes, at magtstrukturen er pluralistisk. Det kan således ikke hævdes, at elitisterne altid finder en elitær magtstruktur, men det kan antages, at metoden "favoriserer" eksistensen af en elitær magtstruktur, især hvis den sammenholdes med en pluralistisk metode. Af 19 pluralistiske analyser konkluderes det således i 12 tilfælde, at magtstrukturen er pluralistisk.

Det skal yderligere understreges, at der er eksempler på, at samme forsker eller forskerhold ved anvendelse af en elitistisk metode på forskellige samfund har fundet eksempler på såvel en elitær som en pluralistisk magtstruktur.⁶⁾

Polsbys kritik må således modificeres derhen, at metoden ikke uden videre foregriber konklusionen, det må dog accepteres, at man med nogen ret kan formode, at en elitistisk metode "favoriserer" identificeringen af en elitær magtstruktur. Det er naturligvis meget væsentligt, at Polsbys indvending ikke umiddelbart finder støtte, idet en godtagelse af denne kritik måtte medføre, at man kunne diskvalificere elitisternes fremgangsmåde som "uvidenskabelig".

6) Se f.eks. Miller, D.C., Industry and Community Power Structures, American Sociological Review, vol. 23 (1958), ss. 9-15.

og Miller, D.C., Decision Making Cliques in Community Power Structures, American Journal of Sociology, vol. 64 (1958-59), ss. 299-310.

Endvidere, Barth, Ernest A.T., Community Influence Systems-Structure and Change, Social Forces, vol. 40 (1961-62), ss. 58-63.

og Kimbrough, Ralph B., Political Power and Educational Decision Making, Chicago 197

Se i øvrigt tabel 1.

2. Elitisterne sammenblander potentiel magt og aktuel magt-udøvelse. ⁷⁾

Det er allerede tidligere omtalt, at der i elitisternes fremgangsmåde som følge af, at interessen i første omgang rettes mod ressourcefordelingen, ligger en tendens til at koncentrere sig om de potentielt indflydelsesrige. Elitisterne må således for at undgå dette på et senere stadium foretage supplerende analyser for i stedet for en potentiel magtstruktur at sige noget om en aktuel magtstruktur. En sådan supplerende analyse har de fleste elitister foretaget ved at analysere de identificerede lederes integration, idet de næsten alle erkender, at eksistensen af en elite forudsætter, at de ledere, der udgør den potentielle elite, har en vis interaktion. Hunter foretog en sådan analyse i form af en sociometrisk test. Det kan betvivles, hvorvidt en sådan test er tilstrækkelig, i hvert fald i den form Hunter foretog den, andre elitister har dog udbygget denne del af metoden til endog at omfatte kvalitative tests. ⁸⁾ Næsten samtlige elitister har været opmærksomme på denne problematik, hvorfor man ikke kan hævde, at de sammenblander eksistensen af en potentiel og en aktuel elite. Men man kan naturligvis betvivle, hvorvidt de anvendte metoder er tilstrækkelige til at analysere problemet. Det skal dog overfor en sådan indvending pointeres, at gruppeintegrationsproblematikken er metodisk vanskelig at løse.

3. Elitisterne hævder implicit, at magt er generel.

Hunter stillede helt generelle spørgsmål angående lederidentifikationen. Det er heroverfor rimeligt at påpege,

7) Se især Dahl, Robert A., A Critique of the Ruling Elite Model. American Political Science Review, vol. 52 (1958), ss. 463-69.

8) Se f.eks. Scoble, Harry, Leadership, Hierarchies and Political Issues in a New England town. I Janowitz Morris, (ed.), Community Political Systems. Glencoe, Ill. 1961.

som det især gøres af Dahl, at man ikke uden videre kan gå ud fra, at de samme personer har magt inden for samtlige områder af samfundslivet.⁹⁾ Elitisterne har dog også selv været opmærksomme på denne problematik. Man har således foretaget en ændring af reputationsmetoden, der tager specielt hensyn til denne kritik. I midten af 50'erne udarbejdedes en variant af reputationsmetoden, som man kan kalde "den specifikke reputationsmetode". Ved denne metode fastholder man reputationsmetodens grundtræk, men i stedet for generelt at spørge om, hvem der havde magt i samfundet, spurgte man om, hvem der havde magt inden for den eller den specifikke sektor af samfundslivet.¹⁰⁾ Med denne ændring af elitisternes metode kan man næppe hævde, at de stadig behandler magt som et generelt og kumulativt fænomen.

4. Elitisterne sammenblander reputation for magt og aktuel magt.

Polsby fremhæver, at elitisterne fejlagtigt mener, at reputation for magt er ensbetydende med aktuel magt. Han opregner, hvilke fejl respondenterne kan begå stillet over for spørgsmål om, hvem der har magt.

Respondenterne kan tænkes at nævne status-eliten, de kan tænkes at nævne personer med særlig betydning for respondenteren personligt, de vil måske nævne kendte personligheder i samfundet, eller de kan tænkes at nævne personer, der særlig hyppigt optræder i avisernes overskrifter, hævder han.¹¹⁾ Denne kritik er utvivlsomt berettiget, og spørgsmålet er derfor, om elitisterne har midler til at kontrollere sådanne "fejlagtige" nomineringer.

De spørgsmål, Hunter stillede i Atalanta, rummede utvivlsomt en fare for sådanne "fejlnomineringer"; der er imidler-

9) Se f.eks. Dahl, A Critique, s. 465.

10) Se især Scoble, op.cit.

11) Polsby, Nelson W., The Sociology of Community Power. Social Forces, vol. 37 (1958-59), ss. 232-36.

tid siden foretaget væsentlige forbedringer af spørgsmålsformuleringerne, der i høj grad må formodes at modvirke "fejlnomineringer". Sådanne forbedringer kan opnås på 3 måder. ¹²⁾

1. Spørgsmålene (eller en vejledende tekst) kan rumme oplysninger, der indsnævrer de kriterier, respondenterne kan lægge til grund for sine svar.
2. Spørgsmålene kan stilles i relation til konkrete projekter (dvs. en specifik reputationsmetode).
3. Man kan kombinere de to fremgangsmåder.

Det kan således sandsynliggøres, at faren for en sammenblanding af reputation for magt og aktuel magt i hvert fald i nogen grad kan reduceres. Det er endvidere sandsynligt, at en eventuel "fejl" i nomineringerne vil gå i retning af en forveksling af status og magt. En antagelse, der først og fremmest finder støtte i en analyse foretaget af Bonjean. ¹³⁾

Disse fire kritikpunkter er nogle af de vigtigste afsnit af pluralisternes kritik. En accept af disse punkter måtte få til følge, at elitisternes fremgangsmåde ikke kunne accepteres. Som det allerede er fremgået af de enkelte afsnit, kan kritikken dog ikke uden videre accepteres.

Elitisternes metode medfører ikke en så at sige logisk nødvendig konklusion.

Elitisternes udgangspunkt er i nogen grad de potentielle magthavere; der foretages dog i de fleste tilfælde en supplerende af metoderne, således at man ikke kan hævde, at elitisterne forveksler potentiel magt og aktuel magtudøvelse.

Medens de tidligste elitister analyserede magt som et

12) For gode spørgsmålsformuleringer se f.eks. Schulze, Robert C., The Bifurcation of Power in a Satellite City. I Janowitz, Morris, op.cit. pp. 19-80. Se især ss. 74-75. Se evt. også Presthus Robert, Men at the Top. New York 1964, ss. 448-51 og Thometz, Carol E., The Decision-Makers. Dallas 1963, ss. 115-16.

13) Bonjean, Charles M., Community Leadership. American Journal of Sociology, vol. 68 (1962-63), ss. 672-81.

generelt fænomen, har man senere udarbejdet en forbedring af reputationsmetoden, der specielt tager sigte på at afhjælpe denne svaghed.

Endelig har man indvendt, at elitisterne har analyseret reputation for magt i stedet for "reel" magt. En fejlkilde, man i de senere undersøgelser har bestræbt sig for at undgå, ved en mere nøjagtig udformning af spørgeskemaet. Det forekommer således rimeligt at antage, at elitisterne, således som det er deres erklærede formål, giver indsigt i samfundets magtstruktur, dog således at der i elitisternes fremgangsmåde er træk, der fremmer identifikationen af en elitær magtstruktur.

Kritik af pluralisterne

Som kritik af pluralisterne er fremført følgende indvendinger:

1. Pluralisterne ser kun ét aspekt af magtudøvelsen.
2. Pluralisternes udvælgelse af de sager, der skal danne grundlag for deres analyse, er diskutabel.
3. Beslutningsmetoden kræver anvendelse af andre metoder i den indledende fase, idet metoden ikke kan anvendes uden forhåndskendskab til samfundet.

1. Pluralisterne ser kun ét aspekt af magtudøvelsen.

Denne kritik skyldes først og fremmest Bachrach og Baratz.¹⁴⁾ B og B fremhæver, at magten har to ansigter.

1. Beslutningstagning i konkrete situationer.
2. Muligheden for at bestemme hvilke sager der i det hele tages kommer frem til beslutningstagning. Ved at anvende en pluralistisk metode kan man højst sige noget om magtens første ansigt, den konkrete beslutningstagning, idet man på forhånd har afskåret sig fra at udtale sig om det aspekt af magt-

14) Bachrach, Peter og Baratz, Morton, Two Faces of Power. American Political Science Review, vol. 56 (1962) ss. 947-52.

udøvelsen, der består i muligheden for at afgøre, hvilke sager der i det hele taget "beslattes om". Hvis der i et samfund findes en magtelite, må denne imidlertid have kontrol med magtens andet ansigt, idet dette kan siges at kontrollere det første. Kontrol med det konkrete beslutningsaspekt er til gengæld unødvendig for udøvelse af kontrol over samfundet. Dahls metode vil således favorisere identificeringen af en pluralistisk magtstruktur.

Hvis konklusionen på et pluralistisk studium er en elitær magtstruktur, er denne struktur egentlig kun fundet, hvad angår det konkrete beslutningsaspekt.

Er dette aspekt elitært, betyder det, at de forhold, der overhovedet kommer frem til beslutning, afgøres af en elite. Det er derfor uvedkommende, hvorvidt alle eller nogle beslutninger "kommer frem", samfundets magtstruktur må under alle omstændigheder være elitært. Et pluralistisk studium, der konkluderer i en pluralistisk magtstruktur, har kun sagt noget om samfundets konkrete beslutningsaspekt, og konklusionen behøver ikke at være gyldig for samfundet som helhed.

Man må således konkludere, at hvis en pluralistisk analyse konkluderer i en pluralistisk magtstruktur, gælder dette kun samfundets konkrete beslutningsaspekt, medens man ikke ved noget om samfundet som helhed. Er konklusionen omvendt en elitær struktur, må dette siges at være gyldigt for samfundet som helhed. Konklusionen bliver således i dette tilfælde "rigtig", selv om den bygger på ufuldstændige præmisser.

2. Pluralisternes udvælgelse af sager.

Et andet træk ved pluralisternes metode, der er blevet kraftigt kritiseret, er deres udvælgelse af de sager, de vil analysere. ¹⁵⁾ Dahl har udtrykt denne procedure således, at det drejer sig om at vælge et dækkende udsnit af den samlede mængde af nøglebeslutninger taget inden for det politiske

15) Bachrach og Baratz, op.cit.

system. ¹⁶⁾ Dette rejser tre spørgsmål.

1. Hvilke beslutninger er politiske nøglebeslutninger.
2. Hvorledes udtages et dækkende udsnit.
3. Hvorledes afgrænses det politiske system.

Ved en politisk nøglebeslutning forstår Dahl, at en beslutning har givet grund til uenighed mellem to eller flere grupper. Denne definition er dog næppe hensigtsmæssig, idet uenighed om en sag næppe behøver at betyde, at denne sag er vigtig. Hertil kommer, at denne definition fremmer muligheden for, at samfundets magtstruktur bliver pluralistisk, idet man allerede i definitionen favoriserer sådanne beslutninger, der har været uenighed om, og således har involveret mindst to forskellige grupper. Man har ingen garanti for, at en sådan beslutningsproces er den "typiske" i det pågældende samfund.

Afgrænsningen af det politiske system foregår ikke eksplicit hos Dahl. ¹⁷⁾ Han henviser til de sagområder, man udvalgte i New Haven, og hævder, at disse sagområder er typiske eksempler på, hvad man forstår ved "Community Decisions". Disse tre sagområder, sanering, det offentlige skolevæsen og nomineringerne i de to store partier, kan absolut kritiseres. Det gælder således for skolevæsenets vedkommende, at netop befolkningens øverste sociale lag ikke sender deres børn i de offentlige skoler, hvorfor de sociale lederes interesse for det offentlige skolevæsen er ret begrænset. Dette sagområde er således næppe velegnet for en vurdering af de socialt øverste lags indflydelse på lokale anliggender. På samme måde er overklassens deltagelse i partiernes nomineringer begrænset af det forhold, at bestridelse af et ved valg besat embede i New Haven forudsætter, at man er bosat i byen, hvilket på forhånd udelukker en væsentlig del af overklassen fra at komme i betragtning, idet mange af denne klasses med-

16) Dahl, A Critique, s. 466.

17) For en kritik af denne afgrænsning se Anton, Thomas J., Pluralism and Local Politics, Administrative Science Quarterly, vol. 7 (1962-63) ss. 425-57.

lemmer bor i forstæderne. ¹⁸⁾ Man kan formodentlig finde sagområder, der er "bedre" end Dahls, men så længe man ikke har nogen almindelig accepteret magtdefinition, vil man næppe kunne foretage en ukritisabel udvælgelse af sager.

Problemet kan omgås, som det blev gjort af Wildawsky, idet han undersøgte et meget lille samfund og således kunne medtage et meget stort udsnit af de beslutninger, der overhovedet var taget i samfundet i den undersøgte periode. ¹⁹⁾ En sådan omgåelse kan dog næppe finde sted i samfund af en vis størrelse. Man må konkludere, at den fremgangsmåde, der anvendes af Dahl ved udvælgelsen af sagområder, fremmer tendensen til, at det identificerede samfund bliver pluralistisk.

3. Beslutningsmetoden kræver anvendelse af andre metoder i den indledende fase, idet metoden ikke kan anvendes uden forkendskab til samfundet.

Medens elitisterne kun behøver en ret overfladisk introduktion i samfundet, kan beslutningsmetoden ikke anvendes uden forudgående studier af f.eks. den lokale presse eller interviews med fremtrædende personer, der formodes at have et indgående kendskab til det pågældende lokalsamfund. En del pluralister har anvendt en reputationsmetode til at erhverve sig dette kendskab, hvilket kan tages som tegn på, at den direkte konfrontation, der var karakteristisk for forholdet mellem de to skoler i 50'erne, i de senere år er blevet til en mere frugtbar udveksling af erfaringer. Dette kommer særlig tydeligt frem i nogle ret nye lokalsamfundsanalyser, der har anvendt begge analyser parallelt. ²⁰⁾

Kombinering af de to metoder

Et af de bedste eksempler på en sådan kombineret af me-

18) Se i øvrigt Bachrach og Baratz, op.cit.

19) Wildawsky, Aaron, Leadership in a Small Town. Totowa N.J. 1964, se især p. 8.

20) Således f.eks. Presthus, op.cit. og Agger, Robert E., Goldrich, Daniel and Swanson, Bert E., The Rulers and the Rules. New York 1964, og en dansk lokalsamfundsanalyse.

toderne er en analyse foretaget af Presthus i to små samfund i staten New York.²¹⁾ Presthus når her frem til, at en væsentlig del af de to metoders nomineringer er fælles. Der findes dog visse afvigelser. Reputationsmetoden må siges at have den egenskab, at den i nogen grad identificerer skjulte ledere (dvs. at den i nogen grad analyserer magtens andet ansigt), samtidig fremgår det dog af Presthus' undersøgelse, at reputationsdata kan være behæftet med så stor usikkerhed, at beslutningsdata er vigtige som kontrolinstrument for reputationsdata. Som omtalt i note 1 blev der i 1969/70 foretaget en dansk lokalsamfundsanalyse. Man anvendte også her begge metoder. Der var et meget stort sammenfald mellem de personer, der nomineredes som indflydelsesrige ved de to metoder; der var dog også her tale om visse afvigelser. Afvigelseerne gik i samme retning som tilfældet var i den ovenfor refererede undersøgelse af Presthus. Der identificeredes ved reputationsmetoden mindst to indflydelsesrige personer, hvis indflydelse var af en sådan art, at man måtte klassificere dem som "skjulte" ledere. Samtidig var det tydeligt, at de to metoder kan optræde gensidigt kontrollerende, hvorfor man generelt bør foretrække at anvende begge metoder ved en analyse fremfor at anvende blot én af metoderne, selv om denne eventuelt anvendes med stor præcision.

Det fremgår således af ovenstående, at de to metoder er "biased" i hver sin retning, og at man bør anvende begge metoder ved en lokalsamfundsanalyse. Der er i det foregående peget på en del faktorer, der knytter sig dels til de to metoder i snæver forstand, og som kan tænkes at være medvirkende til metodernes "bias".

Ved en sammenstilling af en del af oplysningerne i tabel 1 kan man opnå et kvantitativt udtryk for den "forvridning", der er tale om.

21) Presthus, op.cit.

Tabel 2.²²⁾

an- vend- te me- tode \ magt- struk- tur	elitær	pluralist- isk	total
Metode I	25	6	31
Metode II	7	12	19
total	32	18	50

Det er således godtgjort, at der er en klar sammenhæng mellem den anvendte metode og konklusionen. Det kan dog ikke uden videre påstås, at denne sammenhæng skyldes de "bias" ved de to metoder, der tidligere er omtalt. Man kunne f.eks. tænke sig, at en elitist i sit valg af analyseobjekt ville finde et formodet elitært samfund interessantere end et formodet pluralistisk, og at en pluralist omvendt ville foretrække det formodet pluralistiske samfund. I den udstrækning formodningerne var "rigtige", ville den afvigende konklusion således i højere grad skyldes systematisk afvigende tendenser i samfundene end systematisk afvigende tendenser i de to metoder, og der ville således være tale om "reelle" afvigelser.²³⁾

En afsluttende vurdering af de to metoder må således konkludere i, at en pluralistisk metode i bedste fald analyserer magtens ene ansigt, nemlig det konkrete beslutningsaspekt, medens man ved anvendelse af en elitistisk metode i

22) χ^2 værdi 9,81, hvor signifikansgrænsen ved 95% konfidensinterval er 3,84.

23) En lignende tanke fremsættes i Clark, Terry N. m.fl. Discipline, Method, Community Structure and Decision Making. The American Sociologist, vol. 3 (1968) ss. 214-17, se især s. 215.

bedste fald analyserer to "halve" aspekter af samfundets magtstruktur, nemlig en del af beslutningsaspektet og en del af den skjulte magtudøvelse, eller hvad man kunne kalde det manipulative aspekt. Der kan således næppe være tvivl om, at en lokalsamfundsanalyse bør foretages ved at anvende begge metoder.

Litteraturliste til tabel 1

1. Hunter, Regional City: Hunter, Floyd, Community Power Structure, A Study of Decision Makers, Chapel Hill, N.C. 1953.
2. McKee, Lorain: McKee, James B., Status and Power in the Industrial Community: A Comment on Drucker's Thesis. American Journal of Sociology, vol. 58 (1952-53) pp. 364-70.
3. Agger, Valley City: Agger, Robert, E., The dynamics of Local Political Participation: Empirical Research and Theoretical Inquiry. Unpublished doctoral dissertation, University of Oregon. Eugene 1954.
4. Olmstead, Red Wing: Olmstead, Donald W., Organizational Leadership and Social Structure in a Small City. American Sociological Review, vol. 19 (1954) pp. 273-81.
5. Belknap og Smuckler Community A: Belknap, George and Smuckler, Ralph, Political Power Relations in a Mid-West City. Public Opinion Quarterly, vol. 20 (1956) pp. 73-81.
6. Fanelli, Bakerville: Fanelli, Alexander, A Typology of Community Leadership Based on Influence and Interaction within the Leader Subsystem. Social Forces, vol. 34 (1956) pp. 332-38.
7. Hunter, Salem: Hunter, Floyd, Schaffer, R.C. and Sheps, C.S. Community Organization, Action and Inaction. Chapel Hill, N.C. 1956.
8. Pellegrin og Coates, Bigtown: Pellegrin, Roland J. and Coates, Charles H., Absentee-Owned Corporations and Community Power Structure. American Journal of Sociology, vol. 61 (1955-56) pp. 413-19.
9. Gore og Peabody, Seattle: Gore, William J. and Peabody, Robert L., The Functions of the Political Campaign. Western Political Quarterly vol. 11 (1958) pp. 55-70.

10. Miller, English City: Miller, Delbert C., Decision Making Cliques in Community Power Structures: A Comparative Study of an American and an English City. American Journal of Sociology, vol. 64 (1958-59) pp. 299-310.
" Pacific City:
11. Schulze, Cibola: Schulze, Robert O., The Bifurcation of Power in a Satellite City, i Janowitz, Morris (ed.): Community Political Systems, Glencoe, Ill. 1961. pp. 19-80.
12. Vidich og Bensman, Springdale: Vidich, Arthur J. and Bensman, Joseph, Small Town in Mass Society, Princeton, N.J. 1958.
13. Form og D'Antonio, El Paso: Form, William H. and D'Antonio, William V., Integration and Cleavage among Influentials in two Border Cities. American Sociological Review, vol. 24 (1959) pp. 804-14.
Form og D'Antonio, C. Juarez:
14. Abu-Laban, Chehalia: Abu-Laban, Baha, Visibility of Community Leaders. (Unpublished Ph.D. dissertation, University of Washington 1960). Mikrofilm.
15. Freeman, m.fl. Syracuse: Freeman, Linton C., Fararo, Thomas J., Koff, Stephen P., Bloomberg, Warner (jr.), Sunshine, Morris H., Local Community Leadership, Syracuse, N.Y. 1960.
16. Klapp og Padget, Tia Juana: Klapp, Orion and Padgett, Vincent, Power Structure and Decision-Making in a Mexican Border City. American Journal of Sociology, vol. 65 (1960) pp. 400-06.
17. Smith, Northville: Smith, Ted C., The Structure of Power in a Suburban Community. Pacific Sociological Review, vol. 3 (1960) pp. 83-88.
18. Barth, Sanford: Barth, Ernest A.T., Community Influence Systems-Structure and Change. Social Forces, vol. 40 (1961) pp. 58-63.
" Amory:
" Algona:
" Gretna:
" Milton:
" Norwood:

19. Dahl, New Haven: Dahl, Robert A., Who Governs?, Yale University Press 1961. (Her er anvendt paperback-udgaven).
20. Martin, Syracuse: Martin, Roscoe C.; Munger, Frank J.; Burkhead, Jesse; Birkhead, Guthrie S.; Herman, Harold; Kagi, Herbert M.; Welch, Lewis P.; Wingfield, Clyde J.: Decisions in Syracuse, Bloomington, Indiana 1961.
21. Scoble, Bennington: Scoble, Harry; Leadership. Hierarchies and Political Issues in a New England Town i Janowitz, Morris (ed.), Community Political Systems, Glencoe, Ill. 1961. pp. 117-45.
22. Sofen, Miami: Sofen, Edward, Problems of Metropolitan Leadership: The Miami Experience. Midwest Journal of Political Science, vol. 5 (1961) pp. 18-38.
23. Booth og Adrian, Community A: Booth, David A. and Adrian, Charles R., Power Structure and Community Change: A replication Study of Community A. Midwest Journal of Political Science, vol. 6 (1962) pp. 277-96.
24. McClain og Highsaw, Dixie City: McClain, Jackson M. and Highsaw, Robert B., Dixie City Acts: A Study in Decision Making Bureau of Public Administration, University of Alabama 1962.
25. Stone, Service City: Stone, Robert, C., Power and Values in Trans-Community Relations, i Swanson, Bert E. (ed.) Current Trends in comparative Community Studies. Kansas City, Community Studies Inc. 1962.
26. Belknap og Steinle, Watertown: Belknap og Steinle, Centralia: Belknap, Ivan and Steinle, John, The Community and its Hospitals. Syracuse N.Y. 1963.

27. Bonjean, Burlington: Bonjean, Charles M., Community Leadership. A Case Study and Conceptual Refinement. American Journal of Sociology, vol. 68 (1962-63) pp. 672-81.
28. Miller, Cerebrille: Miller, Delbert C., Town and Gown. The Power Structure of a University Town. American Journal of Sociology, vol. 68 (1963) pp. 432-43.
29. Thometz, Dallas: Thometz, Carol E., The Decision-Makers. The Power Structure of Dallas. Dallas 1963.
30. Agger m.fl. Farmdale: Agger, Robert E.; Goldrich, Daniel
" Oretown: and Swanson, Bert E., The Rulers
" Petropolis: and the Ruled. New York 1964.
" Metroville:
31. Clelland og Form, Clelland, Donald A. and Form, Wil-
Wheelsburg: liam H., Economic Dominants and Community Power: A Comparative Analysis. American Journal of Sociology, vol. 69 (1964), pp. 511-21.
32. Jennings, Atlanta: Jennings, M. Kent, Community Influentials, The Elites of Atlanta. Glencoe, Ill. 1964.
33. Kimbrough, Midway Kimbrough, Ralph B., Political Power
County: and Educational Decision Making.
Kimbrough, River Chicago, 1964.
County:
Kimbrough, Beach
County:
Kimbrough, Southern
County:
34. Presthus, Edgewood: Presthus, Robert, Men at the top. A Study in Community Power. New York 1964.
35. Wildawsky, Oberlin: Wildawsky, Aaron, Leadership in a Small Town. Totowa. N.J. 1964.